

3.7 Korišćenje jezika: različito, u zavisnosti od konteksta!

Cilj

Kompetencija delanja i komunikacije podrazumeva da se jezički, ali i u pogledu gestike, mimike, govorne distance itd., izražavamo onako kako to odgovara konkretnoj situaciji ili socijalnoj konstelaciji. Pravila koja se na to odnose su velikim delom nepisana i kulturno specifična. Razmišljanje o njima i eksperimentisanje s njima jača socijalnu i komunikativnu kompetenciju.

3–9. razr.

20–45 min.

Tok:

- Mogući pristupi temi:
 - Zanimljivo postavljeno pitanje (npr. kako se u našem jeziku koriste „Vi“ i „ti“, a kako u jeziku zemlje u kojoj sada živimo?).
 - Opis neke epizode u kojoj je došlo do komunikacionog nesporazuma (ogrešenje o pravila korišćenja „Vi“ ili „ti“; premala distanca u odnosu na sagovornika, preglasan govor, suviše (ne)formalan način pozdravljanja).
 - N može dobro otpočeti temu i tako što će svesno prekršiti neko od nepisanih pravila komunikacije (suviše formalan ili suviše ležeran način komuniciranja s U; prevelika distanca; suviše tih ili suviše glaslan govor...).
- Diskusija o tematskoj oblasti; osveščivanje nepisanih normi, koje (pored gramatičke razumljivosti) moraju biti uzete u obzir da bi komunikacija funkcionisala.
- Scenski eksperimenti sa korišćenjem jezika na načine specifične za neke grupe, kao i vanjezičkih elemenata (dodir, glasnoća, gestikulacija, distanca itd.): šta „se uklapa“ u komunikaciji s prijateljima – s autoritetima – sa bakama i dedama – sa braćom i sestrama itd? Šta bi bilo neprimereno, zašto? Razmisliti i s obzirom na upotrebu dijalekta i standardnog jezika.
- Poređenje normi s obzirom na Vi/ti, glasnoću govora, govornu distancu, telesni kontakt, rukovanje/ljubljenje prilikom pozdravljanja itd. u kulturi zemlje porekla i imigracione zemlje. Gde nailazimo na važne razlike? Šta bih preporučio/preporučila nekome ko se tek doseljava ovamo? (Može se napraviti i ček-lista.)
- Gestikulacija: kakva je gestikulacija u našoj zemlji uobičajena (ili tabu), a kakva u zemlji u kojoj sad živimo; koji gestovi su „internacionalni“?